

MACÓKA HÚSZ FILLÉRE

KÖLCSÖNÖS EGYMÁSRA UTALTSÁG

Készítette: Nagy Erika

É N É S A M Á S I K

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

2. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja / fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/melléletek	
				Diák	Pedagógus
I. RÁHANGOLÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE					
I. 1. Játék					
	Trópusi eső (Add tovább a mozdulatot!) 5 perc	Egymásra figyelés	Kooperatív tanulás – játék (trópusi eső)		
I. 2. Kooperatív csoportok megalakítása					
A	A tanító előzetes tervezése alapján minden tanuló egy állatnevet kap. (Padra, tolltartó alá lehet rejteni.) A gyerekek némán sétálnak az osztályban, egymás szókártyáit olvasgatva, és megpróbálják kitalálni, milyen szempont szerint kerülhetnek egy csoportba. Ha valakinek ötlete van, mutogatással jelzi. Az azonos csoportba tartozók megállnak egymás mellett. 5 perc	Metakommunikáció Egymásra figyelés Összefüggések felismerése	Frontális osztálymunka – problémamegoldás	D1 (Szókártyák a csoportalakításhoz – azonos kezdőbetű = azonos csoport)	
B	Ha némán nehéz a fenti feladat, halkan megbeszélhetik az ötleteiket. 5 perc	Egymásra figyelés Összefüggések felismerése	Frontális osztálymunka – problémamegoldás	D1 (Szókártyák a csoportalakításhoz – azonos kezdőbetű = azonos csoport)	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja / fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
	Ellenőrzés: minden csoport elmondja, milyen állatnevek szerepeltek, és miért tartoznak egy csoportba. (A szavak azonos betűvel kezdődnek.) Ha van idejük, gyűjthetnek még állatneveket. 3 perc	Szókincs-aktivizálás	Frontális osztálymunka – megbeszélés		
II. ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA – CSOPORTÉPÍTÉS, A MESE ELŐKÉSZÍTÉSE					
II. 1. Információgyűjtés csoporton belül					
	A tanulók megbeszélik: „Atdál kölcsön mostanában valamit? Kértél kölcsön valakitől valamit? Mit? (Egy-egy szóval mondjátok el!)” 2 perc	Gyors információcsere	Kooperatív tanulás – szóforgó		
II. 2. Élménybeszámoló					
	A tanulók folytatják a kölcsönkérés–kölcsönadás történetét: „Hogy történt? Elkérték, felajánlottad, szívesen adtad vagy sajnáltad? Visszakaptad? Ha te kértél: hogyan kérted, mikor, hogyan adtad vissza, milyen érzés volt kérni?” 6 perc	Emlékek előhívása Érzelmei kifejezése A csoporttárs érzelmeinek elfogadása Egymásra figyelés Rövid távú memória	Kooperatív tanulás – háromlépcsős interjú		
II. 3. Kifejezések gyűjtése - kérés					
A	A gyerekek csoporton belül összegyűjtik, leírják, hogyan kérnek valamit. 4 perc A csoportok beszámolnak a gyűjtőmunka eredményéről. 6 perc	Kommunikációfejlesztés A kérés kifejezéseinek aktivizálása	Kooperatív tanulás – kerekasztal Frontális osztálymunka – csoportforgó	Csoportonként egy vonalas lap, íróeszköz	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja / fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/melléletek	
				Diák	Pedagógus
B	<p>A kérés és az adás kifejezéseit szétválogatják a tanulók.</p> <p>A szókétyákat szétosztják a csoporttagok között, mindenki felragaszt egyet-egyét.</p> <p>A kész munkákat elhelyezik a falújságon.</p> <p style="text-align: right;">4 perc</p> <p>A csoportok beszámolnak a válogatás eredményéről.</p> <p style="text-align: right;">6 perc</p>	<p>Kommunikációfejlesztés</p> <p>A kérés kifejezéseinek aktivizálása</p>	<p>Kooperatív tanulás – kerekasztal</p> <p>Frontális osztálymunka – csoportforgó</p>	<p>D2 (Kérés és adás kifejezése) – csoportonként egy-egy szókétya-készlet</p> <p>Írólap</p> <p>Ragasztó</p>	
II. 4. A kérés és az odaadás kifejezéseinek gyakorlása					
A	<p>A tanulók megegyeznek, hogy kinél lesz az A, B, C, ill. D jelű kártya.</p> <p>Az „A” jelű tanuló elé egy játékot tesz a pedagógus. „B” tanuló kérje el, köszönje meg, „A” reagáljon.</p> <p>„C” megfigyelő, segítő, dicsérő „A” mellett, „D” pedig „B” mellett.</p> <p>A második körben „B” tanuló előtt lesz a játék.</p> <p style="text-align: right;">4 perc</p>	<p>Kommunikációfejlesztés</p> <p>A kérés kifejezéseinek aktivizálása, alkalmazása szituációban</p>	<p>Kooperatív tanulás – szóforgó</p>	<p>Csoportonként egy-egy játék (pl. játékautó, kulcstartó, golyóstoll)</p> <p>A, B, C, D kártyák</p>	
B	<p>A tanulók gyakorolják a megérkezés, köszönés, kérés és az odaadás kifejezéseit.</p> <p>Ugyanaz, mint az A) variáció, kiegészítve annyival, „mintha most kopognál be a szomszédba”.</p> <p style="text-align: right;">4 perc</p>	<p>Kommunikációfejlesztés</p> <p>A köszönés, kérés kifejezéseinek alkalmazása szituációban</p>	<p>Kooperatív tanulás – szóforgó</p>	<p>Csoportonként egy-egy játék (pl. játékautó, kulcstartó, golyóstoll)</p> <p>A, B, C, D kártyák</p>	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja / fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II. 5. Olvasógyakorlat					
	<p>Szóoszlopok olvasása párban. A szavak a következő mesére (Macóka húsz fillére) utalnak.</p> <p>Időkitöltő: aki elkészült, álló egyenessel jelölje a szótaghatárokat.</p> <p style="text-align: right;">3 perc</p>	<p>Olvasási készség</p> <p>Egymás meghallgatása</p>	<p>Kooperatív tanulás – ellenőrzés párban</p>	<p>D3 (Olvasd el a szavakat!)</p>	
III. ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA – MACÓKA HÚSZ FILLÉRE					
III. 1. A mese megismerése					
	<p>A tanító bemutatja a mesét.</p> <p style="text-align: right;">6 perc</p>	<p>Figyelmes hallgatás</p>	<p>Frontális osztálymunka – bemutatás</p>		<p>P1 (Aaron Judah: Macóka húsz fillére – rövidített változat)</p>
	<p>A tanulók elmondják, meghallgatják egymás benyomásait, érzelmi megnyilvánulásait a mesével kapcsolatban.</p> <p>Válaszolnak a kérdésre: „Volt benne ismerős szereplő?” (olvasógyakorlatból)</p> <p style="text-align: right;">5 perc</p>	<p>Érzelmek megfogalmazása</p>	<p>Frontális osztálymunka – megbeszélés</p>		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja / fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/melléletek	
				Diák	Pedagógus
III. 2. Szövegfeldolgozás					
	<p>Közösen összegyűjtik a szereplőket – a tanító felírja a táblára.</p> <p>A tanító közli, hogy a gyerekek a szöveget rövidítve hallották, így lesz olyan csoport, amelyik olyan meserészletet kap, amely még nem hangzott el.</p> <p>Megbeszélés: „Mit gondoltok, miért nem probléma ez?” (A látogatások hasonlóan történtek: az üdvözlés, a bemutatás, a kérdés és a szabadkozás mozzanatai ismétlődő elemek a szövegben.)</p> <p style="text-align: right;">2 perc</p>	<p>Figyelem</p> <p>Rövid távú memória</p> <p>Összefüggés, ismétlődő elemek, hasonló szerkezet felismerése</p>	<p>Frontális osztálymunka – megbeszélés</p>		
	<p>Minden csoport kap egy meserészletet és a feladatlapot.</p> <p>A tanulók elolvassák a szöveget, és megoldják a feladatokat.</p> <p style="text-align: right;">12 perc</p>	<p>Szövegértés</p> <p>Figyelmes olvasás</p> <p>Íráshasználat</p>	<p>Önálló munka</p>	<p>D4 (Macóka húsz fillére)</p>	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja / fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
III. 3. Dramatizálás					
A	<p>Előkészület: minden csoport egy szereplő lakhelye. (Első csoport: Kengu stb.) A csoportok kartonból „házfeliratot” (Boci-lak) vagy névtáblát készítenek.</p> <p>Minden csoport eljátssza a saját részét, átadva egymásnak a szerepeket.</p> <p>A gyerekek próbálják meg a mese kifejezéseit használni.</p> <p>A tanító beszélje meg a gyerekekkel, hogy a végén, amikor Macóka fürdőzést javasol, mindenki szaladjon a tóba, próbálják meg eljátszani a vidám pancsolást. (Akinek nem jut szerep, itt a végén bekapcsolódik.)</p> <p>Előre beszéljen meg az osztály egy jelet, ami a jelenet végét jelzi, és mindenki törökülésbe leül.</p> <p style="text-align: right;">20 perc</p>	Kreativitás	<p>Csoportmunka – dráma</p> <p>Frontális osztálymunka – dráma</p>	Karton Íróeszköz	
B	<p>Azok a gyerekek, akik már szerepeltek, diszkrétan bekapcsolódnak a következő csoport előadásába (pl. üdvözlésnél), és házról házra együtt vonulnak tovább. Így nagyobb élmény lesz a végén a közös fürdőzés.</p> <p style="text-align: right;">20 perc</p>	Kreativitás Figyelmesség	Frontális osztálymunka – dráma	Karton Íróeszköz	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja / fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/melléletek	
				Diák	Pedagógus
IV. 4. Lezárás a „tőparton”					
A	A gyerekek a közös jelre leülnek a „tőparton”. Miben volt jó a mai foglalkozás során a csoporttársad? Fontos, kétszer már ne beszéljenek ugyanarról a társukról, és ne maradjon ki senki! 7 perc	Egymásra figyelés	Egész osztály – beszélgetőkör		

Mellékletek

P1 – Aaron Judah: Macóka húsz fillére

Nemrégiben Kengu, Macóka barátja nagyon szűkében volt a pénznek, és húsz fillért kért kölcsönbe Macókától. Nagy hálálkodva vette át, és azt mondta:

– Rövidesen visszaadom, meglásd!

Mégsem adta vissza Kengu, Macóka meg nem kérte, mert nem volt rá szüksége. Egy szép meleg napon aztán Macókának mégis eszébe jutott, hogy bizony már ideje lenne, hogy Kengu megadja a pénzt.

Egész biztosan elfelejtette, gondolta Macóka. Így hát felkerekedett és bekopogott Kengu piactéri házába. Nagysokára kinyílt az ajtó, és Kengu meglátva vendégét, siralmas hangon üdvözölte:

I.

– Szervusz, Macó.

Kengu sápadt volt, és nagyokat nyögött.

– Szervusz – mondta Macóka is olyan vidáman, ahogy csak telt tőle. – Hogy s mint mostanában? Remélem, ragyogóan.

– Ó, szörnyen, szörnyen – nyögte Kengu, és szemét forgatta. – Tudod, egy hete a hasikám...

– Jó, jó – vágott közbe Macóka –, majd máskor alaposan megtárgyaljuk a hasikádat. Hanem mondd csak, emlékszel arra a húsz fillerre, amit a múltkor kölcsönadtam?

Kengu meghökkent.

– No lám, egészen megfeledkeztem róla. De emlékszem már. Nagyon örülök, hogy eszembe juttattad. És hadd mondjam meg, hogy továbbra is szándékomban áll visszaadni egyszer, ezt becsszóra mondom.

– De nekem éppen most kell – mondta Macóka.

– Megadnám, hidd el, ha tudnám – felelte Kengu –, de nem tudom. Nincs semmi pénzem, csak az a húsz fillér, amivel Csacsika barátom tartozik nekem. Hetek óta nem adja meg. Egészen biztosan elfelejtette.

– Tudod mit? – indítványozta Macóka. – Menjünk el Csacsi barátodhoz. Ő megadja neked, és akkor te is meg tudod adni nekem a húsz fillért.

– Rendben van – mondta Kengu, akinek tetszett a dolog –, én is örülök, ha rendezzük ezt az ügyet.

II.

Átmentek a tér túloldalára, ahol Csacsika lakott, és bekopogtak. Csacsika ajtót nyitott.

- Szervusz, Kengu – mondta sugárzó mosollyal.
- Szervusz, Csacsika. Hadd mutassam be barátomat, Macókát.
- Részemről a szerencse – mondta Csacsika.
- Örvendek – hajolt meg Macóka.

Kengu zavartan köhécselt.

- Őszintén szólva nem vizitelni jöttünk, Csacsika. Az a hús fillér kellene, amivel tartozol.

Csacsika is meghökkent.

- Tyű, az áldóját, azt bizony elfelejtettem – vallotta be. – Mihelyt csak tudom, megadom. E pillanatban, sajnós, minden pénzem az a hús fillér, amit Paci barátomnak adtam kölcsön. Biztosan megfeledezett róla.

Kengu eltátotta a száját, és nem tudta, mit szóljon.

- De Macóka ezt javasolta:

- Ha elmegyünk, és megkéred a hús fillért Paci barátodtól, megadhatod Kengunak, ő pedig megadhatja nekem.

III.

Így hát elbaktattak Pacihoz, és Csacsika bekopogott.

- Szervusz, Csacsika – üdvözölte Paci –, mi szél hozott erre?
- Először is hadd mutassam be a barátaimat, Kengut és Macókát – mondta Csacsika.
- Üdvözetem – mondta Paci.
- Részemről a szerencse – mondta Kengu.
- Öööörvendek – hajolt meg Macóka.
- Emlékszel a hús fillérre, Pacikám, amit kölcsönkértél? – érdeklődött Csacsika.

Paci mosolya lehervadt..

S így vándoroltak tovább a nyári melegben Tevéhez, Ele Fánihoz, Bocihoz és Brúnóhoz, aki a tó partján lakott.

Utolsó rész

Brúnó nagyon megörült Bocinak.

– Szervusz, Bocikám – rikkantotta boldogan – de jó, hogy meglátogattál. Olyan egyedül érzem magam itt a világ végén!

Boci bemutatta a barátait, kölcsönösen üdvözölték egymást, majd Boci megköszönte a torkát, kissé feszengve megszólalt:

– Tulajdonképpen azért látogattunk meg, hogy visszakérjem a hús fillért, amit a múltkoriban kölcsönadtam.

– Brúnó meglepetten és zavartan állt.

– Az igazat megvallva alaposan meglepedkeztem róla. De édes Bocikám, most helyben megadom, ha Macóka is visszaadja a hús fillért, amivel tartozik nekem.

Macóka lecsüccsent a meghökkenéstől, és a feje búbját vakarta:

– Színigaz – rebegte csüggedten. – Teljesen kiment a buksi fejemből.

– Fogalmam sincs, hogy lehet ezt megoldani! – mondták mindannyian.

– Barátaim! – kiáltott fel Macóka, és felugrott. – Ne búsuljunk most ezen. Itt van a tó, ússzunk egy nagyot!